

T.C.
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü

9 MİLLETLERARASI
TÜRK HALK
KÜLTÜRÜ KONGRESİ

MÜZİK OYUN VE EĞLENCE

SOMUT OLMAYAN
KÜLTÜREL MİRASIN
KORUNMASI ÇALIŞMALARI

TÜRKİYE MÜZİK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL ÇALGILARIMIZIN YAYGINLIK KAZANAMAMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Barış KARAELMA¹

“Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli költürdür.” diye söyler Atatürk. Buradan Cumhuriyet’i korumanın yolunun költürel değerlerimizi korumaktan geçtiği anlaşılmalıdır. Türk költürünün önemli yapı taşlarından biri olan müzik de bu anlamda genetik kodları bozulmadan korunması gerekir.

Terminolojik olarak müzik türlerinin adlandırılmasında bugüne nasıl geldiğine kısaca göz atmak yararlı olacaktır. Osmanlı döneminde saray ve İstanbul civarında icra edilen müziğe sadece “musiki” denilmekteydi. “Türk musikisi” olarak adlandırma Türkler tarafından yapılmamış, Osmanlı İmparatorluğunu gözlemek için İstanbul’a gelen Avrupalı gezginler tarafından kullanılmıştır. Bu gezginlerin Osmanlı sarayında dinledikleri müzik, çalgıları, melodik yapısı ve tek sesli oluşuyla Avrupa’daki müzikten farklıydı. Bu nedenle “Türk Musikisi” olarak adlandırıldılar.

Osmanlı İmparatorluğu’nun yıkılma evresinde ağırlık kazanan Batılılaşma hareketleri müzik alanında da kendini göstermiştir. Bu anlamda Osmanlı sarayına piyano, viyolonsel gibi Batı müziği çalgıları gelmiştir. 1826’da Yeniçeri Ocağının kapanmasıyla birlikte bu ocağa bağlı bir askerî müzik kurumu olan Mehterhane de kapatılmıştır. Ordunun askerî müzik ihtiyacı için Batı bandosu temelli yeni bir kurum oluşturulmuş ve bu kurumun başına Fransız ve İtalyan ordularında uzun süre bando şefliği yapmış olan Giuseppe Donizetti getirilmiştir. Müzik-i Hümayun adını taşıyan bu kurumda bando, orkestra, opera, operet, koro, enstrümental veya sözlü Batı müziğinin bir bütün olduğunu gösteren bir program uygulanmıştır (Özcan, N. İA, c.31, sf.422-423, İstanbul-2006).

1 Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Ülkede kendine yaşam alanı bulan bu yeni müzik türünün varlığından itibaren Garp musikisi –Şark musikisi (Türk Musikisi), Alaturka-Alafranga musiki gibi adlandırmalar kullanılmaya başlanmıştır. Çoğu zaman da döneme hâkim olan Batı musikisi sadece “musiki” olarak adlandırılmıştır. Örneğin 19. yüzyılda Zati Bey tarafından kaleme alınmış “Musiki Nazariyatı” adlı kitap majör-minör gamlar, akorlar vb. gibi Batı müziği teorik bilgileri içermektedir. Günümüzde Türkiye’de aktif olarak kullanılan çalgılar “Batı müziği ve Türk müziği çalgıları” olarak 200 yıla yakın süredir sınıflandırılmaktadır.

Bu araştırma kapsamında öncelikle arşiv kaynaklarındaki Osmanlı döneminde üniversite düzeyinde eğitim veren kurumlarda görülen müzik eğitime bakılmıştır. Bu okullar tarih sırasına göre Darülfünun, Sanayi-i Nefise, Darülbedâyi, Darülelhan’dır.

Darülfünun

23 Temmuz 1846 yılında kurulan Darülfünun’da (bugünkü İstanbul Üniversitesi) seçmeli olarak müzik eğitiminin yapıldığı görülmektedir. Ayrıca piyano ve keman dersleri verilmektedir.

Darülfünun’dan mezun olmuş birinin Maarif Nezaretine yazdığı muallimlik talebini içeren dilekçede musiki dersi aldığını gerekirse piyano derslerine girebileceğini belirtmektedir. Ayrıca bestesi Mehmet Zati Bey tarafından yapılan Darülfünun Marşı, okulun resmi marşı olup piyano ve vokal için çift ses olarak bestelenmiştir.

Sanayi-i Nefise

1 Ocak 1882 tarihinde kurulan Sanayi-i Nefise’de (Bugünkü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) müzik müfredatı oldukça zengindir. Özel bir müzik sınıfı, kadrolu müzik eğitimcileri bulunan bu okulda müzik dersleri 1905 yılından itibaren verilmekte olup eğitim yine keman, piyano ve nota okuma ağırlıklıdır.

Darülbedâyi

Darülbedâyi 1914 yılında kurulan Osmanlının konservatuvar niteliğindeki ilk kurumudur. Bir tiyatro okulu olarak açılması düşünülen konservatuvara sonradan bir Batı bir de Türk Musikisi eğitimi veren bölümler açılmıştır. Bu okulda daha çok performansa yönelik bir eğitim verilmektedir. Arşiv kaynaklarında herhangi ders programı, müfredat cetveline rastlanmamasına rağmen mevcut eğitimci kadrosuna bakıldığında Türk ve Batı müziğinden gerek teorisyen gerekse icracıların olduğu görülmektedir.

Darülelhan

Darülelhan ise Osmanlının ilk sistemli konservatuvarıdır. 1 Ocak 1917 tarihinde yayımlanan talimatnameye göre okulun kurulması bir musiki encümeni tarafından gerçekleştirilmiştir. Encümen âzâları, Abdulkadir Töre, Yusuf Ziya Paşa, Ali Rifat Çağatay, Zekâizade Ahmet Irsoy, İsmail Hakkı Bey ve Tanburi Cemil Bey’dir (Özden, E. 2015-1). Bu okulun amaçlarından biri öğrenci yetiştirmenin yanı sıra Türk Musikisi repertuarını notaya almak ve gerekli düzeltmeleri yapmaktır. Yine okulun talimatnamesinden edinilen bilgilere göre Halk müziği teorik olarak işlen-

miştir. Darülelhan'da halk müziği anlamında ilk türkü derleme çalışmaları yapılmıştır.

Bu okulun talimatname'sinden:

Yedinci Fasıll

“Muallimin”

40. Madde: Darü'l-elhân'da ney, tanbûr, keman, sine kemanı, kemençe, ud, kanun, lavta, santûr, kudüm, def, arp, viyolonsel, alto ve piyano denilen mûsikî aletiyle gınâ talim edilir. Bu mûsikî aletin muallimleri mûsikî encümenince intihâb olunur ve kendilerine saat hesabıyla münasip ücreti tâlimiyye verilir.

İç Tüzük niteliğinde hazırlanmış Ders Müfredat Programında “Türk Musikisi Tarihi” konusu Şark Musikisi Tarihi üst başlığında işlenmekte, bu belgede “**Türklerin halk musiki tarihine bir nazar**” başlıklı bir kısım da yer almaktaydı.

Bu vakte kadar “Türk halk müziği” ya da “Halk müziği” şeklinde adlandırılmayan bu müzik türünün resmi olarak “Türklerin halk musikisi...” şeklinde müfredata konduğu görülmektedir. Ancak çalgı eğitimi olarak bağlama, kaval, kemane, mey, zurna vb. gibi halk çalgıları Darülelhan müfredatına yer almadığı söylenebilir. Darülelhan'ın Türk Müziği bölümü 1926 yılında kapatılmıştır.

Cumhuriyet'ten Sonra Açılan Eğitim Kurumlarındaki Durum

Cumhuriyet ile birlikte müzik eğitim kurumu denilince ilk akla Musiki Muallim Mektebi gelmektedir. Musiki Muallim Mektebi Atatürk'ün emriyle 1 Eylül 1924 tarihinde kurulmuş olup bu okulun açılmasındaki amaç yeni kurulan devletin okullarına müzik öğretmeni yetiştirmektir. Bu okul için hazırlanan talimatnamede aşağıdaki maddeler dikkati çekmektedir.

Musiki Muallim Mektebi Talimatnamesi 1341 (1925)

Madde 1 *Mûsikî Muallim Mektebi lise ve orta mektepler ile bilumum muallim mektepleri için mûsikî muallimi yetiştirmek maksadıyla tesis olunmuştur.*

Madde 2 *Mûsikî muallim mektebi idare heyeti; bir müdür, bir müdür muavini, bir dâhiliye müdüründen, talim heyeti lüzumu kadar sabit ve muvakkat muallimlerden ibarettir. Müdürün behemehâl garp mûsikîsine layıkıyla vakıf olması ve bu vukufunu yüksek mûsikî mektep ve müesseselerinden istihsâl eylediği şehadetnameler ile isbât eylemesi şarttır.*

Madde 8 *Mûsikî Muallim Mektebinde tedaris edilecek dersler şunlardır:*

Mûsikî Nazariyatı, Armoni, Kompozisyon, Kontrpuan, Mûsikî Tarihi, Mûsikî Kırâatı, Vokal, Türkçe ve Edebiyat, Bedîyat (güzel söz), Umûmî Medeniyet Tarihi, Türk Medeniyeti Tarihi, Türkiye Coğrafyası, Ruhîyyât, Fen Terbiye ve Usûl-ü Tedris, Fransızca, Tabiat Tetkiki, Tatbiki Hikmet ve Kimya, Amelî ve Tatbiki Hesap ve Hendese, Umûmî ve Mesleki Hıfzıssıha, Vataniyet ve Mesleki Ahlâk, Terbiyeî Bedeniyye.

Maddde 9 Mûsikî Muallim Mektebinde talim edilecek aletler şunlardır:

Keman, Piyano, Fülüt, Viyolonsel (Bunların yalnız biri mecburidir).

Yukarıdaki Talimatname maddelerine bakıldığında Musiki Muallim Mektebinin Batı müziği eğitimi vermek amaçlı kurulduğu görülmektedir. Burada bilinçli olarak THM-TSM teorik derslerine ve çalgılarına ait eğitim yönetmeliğe dahil edilmemiştir.

Müzik öğretmeni yetiştiren bu kurum haricinde Eğitim Fakültelerinin kökeni kabul edilen Osmanlıdan günümüze öğretmen yetiştiren kurumlardaki müzik eğitimi de incelenmiştir. 1848 yılında ortaokul öğretmeni yetiştirme amacıyla kurulan “Darümuallimin-i Rüştiye” ile kız öğretmen okulu olan “Darümuallimat” (1870)’ta haftada bir gün müzik derslerinin yapıldığı ve piyano, keman eğitiminin verildiği görülmektedir.

Bu iki okul daha sonradan birleştirilerek ilkokul, ortaokul ve liselere öğretmen yetiştiren Darümuallimin-i Aliye adını almıştır. Bu okulda da piyano ve keman çalgıları öğretildiği gibi Fa ve do anahtarlarında solfejden transpozisyon bilgisine kadar müzik derslerinde ne işleneceğine dair her şey arşiv belgelerinde mevcuttur. Ancak Türk müziği ve çalgılarına yönelik bir eğitime yer verilmediği burada da açıkça görülmektedir (Özden, E.2015-2).

Darümuallimin-i Aliye Fransa eğitim sistemi modeline uygun olarak düzenlemiştir. Bu okul Cumhuriyetin İlanından sonra Yüksek Muallim Mektebi, 1934’de de Yüksek Öğretmen Okulu adı altında eğitim vermeye devam etti.

Köy Enstitülerinde Durum

Köy Enstitüleri 17 Nisan 1940 tarihinde kabul edilen 3803 Sayılı Yasaya göre kurulmuştur. Köy Enstitüleri köye öğretmen yetiştirme bakımından önceki çabalara benzemekle birlikte; kuruldukları yerler, eğitim ve öğretim etkinlikleri ve kuruluş amaçları yönünden farklılıklar göstermektedir. Çünkü, öğretmen yetiştirmenin yanı sıra köyün kalkınmasında öncülük yapacak diğer meslek erbablarının da yetiştirilmesi amaçlanmıştır (Şeren 2008).

Bu okulda müzik dersi Genel Kültür ve Öğretmenlik Bilgisi Dersleri kapsamında beş yıl boyunca yılda ikişer saat olarak verilmiştir.

• GENEL KÜLTÜR VE ÖĞRETMENLİK BİLGİSİ DERSLERİ		(1943)				
• DERSLER	Sınıf I	Sınıf II	Sınıf III	Sınıf IV	Sınıf V	5 Yılda Okutulacak Ders Saati Sayısı
• Türkçe	4	3	3	3	3	736
• Tarih	2	2	1	1	1	322
• Coğrafya	2	2	1	1	-	276
• Yurttaşlık Bilgisi	-	1	1	-	-	92
• Matematik	4	2	2	3	2	598
• Fizik	-	2	2	1	1	276
• Kimya	-	-	2	2	-	184
• Tabiat ve Okul Sağlık Bilgisi	2	2	2	1	1	368
• Yabancı Dil	2	2	2	2	1	414
• El Yazısı	2	-	-	-	-	92
• Resim - İş	1	1	1	1	1	230
• Beden Eğitimi ve Ulusal Oyunlar	1	1	1	1	-	184
• Müzik	2	2	2	2	2	460
• Askerlik	-	2	2	2	2	368
• Ev İdaresi ve Çocuk Bakımı	-	-	-	-	1	46
• Öğretmenlik Bilgisi (*1)	-	-	-	2	6	368
• Zirai İşletme Ek. Koop.	-	-	-	-	1	46
• Toplam	22	22	22	22	22	5060

Köy Enstitülerinde Müzik dersi için düşünülen planda:

Mandolin, el ve ağız armoniği kullanma ve halk müziği parçalarını ustalıklı söyleme becerisinin kazandırılması, modern müzik parçalarını dinletme yer almaktadır.

“... Her enstitüde başta radyo olmak üzere gramofon, mandolin, davul, zurna, kaval, gibi müzik aletlerinin bulunması şarttır. Bunların alınması için hiçbir şey esirgenmemeli... Çocukların kendi kendilerine kaldıklarında alıp öğrenecekleri aletler çok sayıda alınmalı ve serbestçe dağıtılmalıdır...” (İ.H.Tonguç, Mektuplarla Köy Enstitüsü Yılları, s.50)

Köy Enstitülerinde Müzik Eğitimi Kılavuzuna Göre Müzik Dersleri (Amaçlar, Esaslar, Konular)

1. Dersin amaçları: Talebinin:

a) Müzik parçalarını dinleme ve notaya uygun olarak teganni etmek, bir alet yardımıyla çalma yeteneğini geliştirmek,

2. Müzik öğretiminde göz önünde tutulacak esaslar:

a ... Talebinin bir saz çalmasını esas faaliyet olarak kabul etmelidir.

b ...Müzik seslerini tanıtmak için birçok müzik aletleri sayılabilir. Bu aletlerin sabit perdeli, körüklü bir saz olması lazımdır. Bunların başında armonium gelir. Bulunamadığı takdirde bu is için akordeon kullanılması uygundur.

3. Ders konuları:

h. Müzik dersinde kazandırılması istenen teknik esasların bir sazla çalınması (ağız mızıkası, mandolin, keman, akordeon gibi.)

Köy türkülerinin çalınması ve söylenmesi

Köy türkülerinin öğretilmesi ve notaya alınması.

2007 yılında yapılan yüksek lisans tezinde 14 farklı Köy Enstitüsünden mezun olmuş 30 kişiye “Köy enstitülerinde müzik dersi denilince neler hatırlıyorsunuz?” sorusu sorulmuştur (Özyüksel E.G. 2007).

%80’i çalgı eğitimi (bütün çalgılar)

%13’ü Halk müziği eseri seslendirme

Mezunların “Müzik dersinde zorunlu sınıf çalgısı olarak enstrüman kullanılıyor muydu?” sorusuna;

Mandolin, keman, akordeon, Piyano ağırlıklı olmak üzere az sayıda bağlama, kaval, ud çalgılarını çaldıklarını belirtmişlerdir.

Köy enstitülerinin bölgenin coğrafi yapısına göre eğitim vermesi göz önünde bulundurulduğunda enstitüler arasında küçük uygulama farklılıklarının olması beklenen bir durumdur. Bu farklılık gerek müzik gerekse çalgı eğitimi için de söz konusudur. Bazı enstitülerdeki müzik derslerinde bölgenin mahalli sanatçılarından yararlandığı görülmektedir.

Ruhi Su ve Aşık Veysel’in Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsünde, yine Aşık Veysel (Uçan-2016) Eskişehir Çifteler ve Samsun Ladik -Akpinar Köy Enstitüsünde usta öğretici olarak görev yapmış, bağlama ve halk türküleri öğretmişlerdir. Âşık Veysel Kara toprak şiiirini Hasanoğlan Köy Entitüsünde yazmıştır. Samsun Ladik -Akpinar Köy Enstitüsünde Müstahdem kadrosunda görev yapan Âşık Veysel’in fotoğrafı o dönemki ‘Akpinar Öğretmen Lisesi Memurları’ panosunda da yer almaktadır.

Kars Cilavuz Köy Enstitüsü'den bir fotoğraf

Eldeki belge, araştırma ve görüntülerden Köy Enstitülerinde mandolin, akordeon ve keman çalgılarının yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Kars Cilavuz Köy Enstitüsünden bir fotoğraf karesi bu duruma iyi bir örnektir. Köy Enstitülerinde de geleneksel çalgıların sistemli bir biçimde öğretilmediği söylenebilir.

27 Ocak 1954 tarihinde çıkarılan 6234 sayılı “*Köy Enstitüleri ile İlk öğretmen Okullarının Birleştirilmesi Hakkında Kanun*”la Köy Enstitüleri kapatılarak Köy Enstitüleri'nin adı İlköğretmen Okulu olarak değiştirilmiştir. İlköğretmen okullarında da müzik eğitimi Köy Enstitülerindeki gibi verilmekteydi. Öğretmen okulları son mezunlarını 1976'da vermiş, sonrasında lise statüsüne dönmüştür.

Günümüzde Eğitim Fakülteleri Sınıf Öğretmenliği Lisans Programındaki durum

Yükseköğretim Kurulu'nun tüm Sınıf Öğretmenliği programları için uyguladığı ortak programda III. yarıyılıda 3 saatlik “Müzik”, IV. yarıyılıda da 3 saatlik “Müzik öğretimi” olmak üzere toplam 6 saatlik bir ağırlığı vardır.

Müzik (1-2-2) Müziğin temel bileşenleri, temel müzik bilgileri; nota bilgisi, müzikte aralık kavramı, müzikte ritm kavramı, şarkı dağarcığı oluşturulması; Türkiye’de ve dünyada müzik tür ve biçimleri; geleneksel müzikten çağdaş müziğe geçiş, çalgı öğretimi, toplu çalma ve söyleme, eğitimde müziğin rolü, yaratıcılığı geliştirmede müziksel işitme.

Müzik Öğretimi(1-2-2) Müzik öğretim yöntem ve teknikleri, nota öğretimi teknikleri, ritm ve melodiden yararlanarak orf çalgılarıyla çocuklar için şarkıların düzenlenmesi, çalgının şarkı öğretiminde etkili kullanımı, oyun, müzik, dans, drama ve konuşma ilişkisi, müzik-estetik ilişkisi ile müziksel beğenin geliştilmesi, müzik dersi etkinliklerinin diğer disiplinlerle ilişkilendirilmesi, İlköğretim müzik programı ile ilgili etkinlik uygulamaları.

Mevcut mevzuata göre ilkokul 1-4. sınıflarda müzik derslerine sınıf öğretmenleri girmektedir.

Değerlendirme ve Sonuç

Geleneksel çalgılarımızın sistemli olarak Türk eğitiminde yer almadığını açıkça söyleyebiliriz. Müzik eğitimi amaçlı kurulmayan diğer eğitim kurumlarında müzik dersi gerek Osmanlı gerekse Cumhuriyet döneminde Batı temelli işlenmiş olup geleneksel çalgılar yaşam alanı bulamamıştır. Müzik eğitimi amaçlı kurumlarda ise her ne kadar Darülelhan'da sistematik biçimde ud, kanun, ney, tanbur vb. gibi çalgıların eğitimine başlanmış olsa da bu eğitimin ömrü kısa sürmüştür. Bu okulda Halk müziği türündeki çalgılarımıza da resmi statüde öğretilmediği görülmektedir. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda da durum pek farklı değildir. Mesleki müzik eğitimi ve müzik öğretmeni yetiştirme işi Cumhuriyetin ilk yıllarıyla başlamış olmasına rağmen bağlama öğretiminin mesleki müzik eğitimi yapan bu kurumlara girişi 1973 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü ile olmuştur. Hemen takibinde 1976 yılında İstanbul'da açılan Türk Müziği Devlet Konservatuvarı'nda yapılan çalışmalarla bağlama öğretimi konusunda önemli çalışmalar kaydedilmiştir (Yener 2003).

Günümüzde ülke çapındaki Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarının büyük çoğunluğunda Yükseköğretim Kurulu internet sayfasında yer alan program kullanılmakta olup geleneksel çalgılarımızdan sadece bağlamanın adı ders adında parantez içerisinde gösterilmek suretiyle yer almaktadır. *Okul çalgıları I-II-III* (Gitar-Bağlama-Blok Flüt) adı altında işlenen bu derste bağlama çalgısı sadece 1 dönem ve toplu olarak öğretilmektedir. Haftada 2 saat işlenen bu dersin 30 dakikası bütün bağlamaların akortlanması ile geçmektedir.

Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Lisans Programı 2014 yılında müfredat değişikliğine gitmiştir. Bu programda piyanonun yanı sıra bağlama da iki yıl bireysel işlenmekte olup zorunlu statüye getirilmiştir. Bu program aynen Giresun Üniversitesi'nce de uygulanmaktadır.

Aynı programda ilk iki yıl THM Teori ve İşıtme eğitimi, THM koro (dört yarıyıl), son iki yıl TSM Teori ve İşıtme eğitimi, TSM koro dersleri (dört yarıyıl) işlenmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı da Gazi Üniversitesinin bu programına benzer bir programı Güzel Sanatlar Liselerinde 2016-2017 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya geçirmiştir. Bu okulda da bağlama, piyano gibi zorunlu çalgıdır. THM ve TSM dersleri hem teorik hem de repertuar bakımından işlenmektedir.

Çalgıların milli eğitim sistemine uygunluğunda özellikle öğrencilere yönelik olan bazı kriterlerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bunlar taşınabilirlik, sağlamlık, kolay ses elde edebilme, ekonomik ve akortlu olmaları gibi kriterlerdir. Geleneksel çalgılarımızın birçoğu bu kriterlerin büyük kısmını taşımadığı için halen günümüzde bile önerilememektedir.

1936 yılında günümüzde Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı olarak bilinen eğitim kurumunun başına Alman müzik eğitimcisi Eduard Zuckmayer getirilmiştir. Zuckmayer'in girişimleriyle Rönesans çalgısı ve Alman eğitim sisteminde yaygın olarak kullanılan **blok flüt** (recorder) Türk eğitim sisteminde de yavaş yavaş yerini almıştır. Çünkü bu çalgı geleneksel

perdeleri barındırması dışında taşınabilirlik, sağlamlık, kolay ses elde edebilme, ekonomik ve akortlu olmaları gibi kriterlerin tamamını kapsamaktaydı. Yakın zamana kadar bu çalgı yaygın olarak eğitim sisteminde kullanılmaktaydı.

18 Temmuz 2017 tarihine kadar blok flüt Milli Eğitimin vazgeçilmez çalgısıydı. MEB'in yeni müfredatında bu çalgı programdan çıkarılmıştır. Çıkarılmasının sebebi olarak geçmişten günümüze yaşanan bazı olumsuz tecrübeler ve bu çalgının geleneksel müzik türlerimizdeki sesleri tam olarak verememesi söylenebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı gerek Temel Eğitim (1-8) gerekse Ortaöğretim müzik müfredatında (9-12) geleneksel çalgılarımızın olmasa da geleneksel müziğimizin hak ettiği itibarı iade etmiş ve bu konular ağırlıklı olarak programa yansıtılmıştır. Müfredatta Geleneksel Türk müziğinin yanı sıra Batı müziği ve diğer kültürlerin müziklerinden örnekler de yer almaktadır.

Geleneksel çalgılarımızdan bağlama, müzik eğitiminde yaygınlık kazanmaya en yakın çalgı olduğu görüşü yaygınlık kazanmıştır. Yükseköğretim Kurulu Öğretmen Yetiştirme programı hâlihazırda güncellenmekte olup tüm Müzik Öğretmenliği programlarında **bağlama** çalgısının zorunlu olması beklenmektedir. Özdek (2005), yaptığı çalışmada bağlamanın halen daha ulusallaşma sürecini tamamlamadığını belirtmektedir. Bu kültür ürününün evrenselleşebilmesi için ilk önce yerelleşme sürecinden başlayarak tam manasıyla bir ulusallaşma sürecini tamamlamış olması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu anlamda bağlama çalgısının müzik öğretmenleri için bir ders aracı olarak kullanmalarını sağlamak, bağlamanın ulusallaşması için atılacak büyük bir adım olacaktır. Diğer geleneksel çalgılarımızın da müzik öğretmeni tarafından çalınması öğrenciler açısından rol model oluşturacak gerek o çalgıların gerekse kültürümüzün yaşatılması ve geliştirilmesine ortam hazırlayacaktır.

KAYNAKÇA:

- Özcan, N. “ Muzika-i Humâyun” maddesi, İslam Ansiklopedisi, C.31, İstanbul-2006
- Özdek, A, “Bağlama'nın İlköğretim II. Kademe sınıflarındaki Müzik Eğitiminde Kullanımına yönelik Bir Çalışma”, Basılmamış Yüksek lisans Tezi, Konya 2005
- Özden, E. “Arşiv Belgeleriyle Dârüelhan”, Dört mevsim Kitap, İstanbul-2015
- Özden, E. “Osmanlı Mâarifi'nde Musiki”, Türk Tarih Kurumu, Ankara-2015
- Özyüksel Ersil, G. “Cumhuriyet devrimimizin Özgün Eğitim Kurumları Köy Enstitülerinde Müzik Eğitimi ve Günümüze Yansımaları”, basılmamış Yüksek lisans Tezi, Ankara-2007
- Şeren, M. “Köye öğretmen yetiştirme yönüyle Köy Enstitüleri”, Gazi Ü. Gazi Eğt. Fak. Dergisi, c.28, s.1, (203-226)
- Tonguç, İ.H., “Mektuplarla Köy Enstitüsü Yılları”, Çağdaş Yay, İstanbul-1976
- Uçan, A. “Atatürk ve Köy Enstitülerinde Müzik Eğitimi”, Arkadaş Yay. Ankara-2016
- Yener, S. “Bağlama Öğretim Metodu I (5. Baskı), Cem web-ofset Basımevi, Kayseri-2003
- www.resmigazete.gov.tr
- www.yok.gov.tr